

Посебни услови за осигурување на количина и квалитет на овошје и десертно грозје

член 1: осигурени опасности

- [1] Осигурувањето покрива штети кои настанале на плодовите, односно гроздовите како директна последица на ризикот град.
- [2] Согласно Посебните услови, осигурувачот нема обврска да ја надомести штетата на квалитетот ако таа настанала поради елементарни и други причини кои не се наведени во точка 1 од овој член, а исто така и загубата на квалитетот предизвикана од болести и други штетници на овошните плодови и десертното грозје.

член 2: предмет на осигурување

- [1] Предмет на осигурување се плодовите од интензивни овошни насади (јаболка, круши, јапонски јаболка, праски, кајсии, сливи, цреши и вишни), како и лозовите насади за десертно грозје.

член 3: услови за склучување на осигурување

- [1] Осигурување може да се склучи под следниве услови:
 - 1) со осигурувањето да се опфатени сите површини под иста култура;
 - 2) до почетокот на осигурувањето за квалитет, плодовите да не биле оштетени.

член 4: почеток и престанок на обврската на осигурувачот

- [1] Обврската на осигурувачот за надомест на штети почнува од 24:00 часот на третиот ден од денот кој во договорот за осигурување е означен како почеток на осигурување, односно по завршеното цветање на насадите, т.е. по почетокот на формирањето на плодовите и гроздовите, ако осигурувањето било претходно склучено.
- [2] Обврската на осигурувачот за надомест на штети престанува кога плодовите ќе бидат обрани.

член 5: класи на квалитет на овошките

- [1] Во случај да настане осигурена опасност, плодовите се распоредуваат во следниве класи на квалитет:
 - 1) за јаболка, јапонски јаболка и круши:
 - I. класа на квалитет – во оваа класа се распределуваат неоштетените плодови од град, како и плодовите кои се површински оштетени, а оштетувањето не изнесува повеќе од 0,5cm² од површината на плодот.
 - II. класа на квалитет – во оваа класа се распределуваат оштетените плодови од град кои имаат површински оштетувања со формирано плутасто ткиво под оштетувањето.
Вкупните оштетувања не смеат да изнесуваат повеќе од 2,5 cm² од површината на плодот.
 - III. класа на квалитет – во оваа класа се распределуваат сите останати плодови оштетени од град, кои покрај површинските оштетувања имаат плитки и длабоки оштетувања при кои е оштетен епидермот, како и деформирани плодови кои сè уште се употребливи за индустриска преработка.

- 2) за праски, кајсии, сливи, цреши и вишни:
 - I. класа на квалитет – во оваа класа се распределуваат плодовите кои не се оштетени од град, како и плодовите кои се со незначителни површински оштетувања.
 - II. класа на квалитет – во оваа класа се распределуваат оштетените плодови од град на кои, покрај поголемиот број на површински оштетувања со деформирано плутасто ткиво и епидерм, имаат и плитки и подлабоки површински оштетувања, како и плодови кои се сè уште употребливи за преработка.
- [2] Останатите видови на оштетувања што настанале од други причини, како и големината на плодовите, не влијаат врз распределбата на плодовите во класите на квалитет, односно врз декласирање на плодовите при процена на штетата.

член 6: процена на штета

- [1] Конечната процена на штета на квалитетот кај овошните плодови и десертното грозје се врши пред нивната берба.
Со процената на штетата се утврдува:
 - колкав принос би бил остварен доколку не настанел осигурен случај, според Општите услови за осигурување на посеви и плодови;
 - колкав е преостанатиот принос по настанувањето на осигурениот случај и колку од нив се класифицираат во I, II, односно III класа на квалитет.
- [2] Доколку се утврди дека осигуреникот пред процена на штетата вршел делумна берба, предизвиканата штета на квалитетот не се надоместува за оној дел кој бил обран.

член 7: обврски на осигурувачот (надомест од осигурување)

- [1] (1) Надомест од осигурување се одредува за следново:
 - 1) за плодовите кои се класифицирани во I класа се одредува само процент на сооднос;
 - 2) за плодовите од јаболка, јапонски јаболка и круши декласирани од I во II класа се утврдува процент на декласирање. Утврдениот процент ги претставува декласираните плодови од I во II класа на квалитет, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 30% од просечните осигурени цени;
 - 3) за плодовите декласирани од I во III класа се утврдува процент на декласирање, кој ги претставува декласираните плодови од I во III класа на квалитет, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 70% од осигурените цени;
 - 4) за плодовите од праски, кајсии, сливи, цреши и вишни кои се декласирани од I во II класа на квалитет се утврдува процент на декласирање, кој ги претставува декласираните плодови од I во II класа, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 40% од осигурените цени.
 - 5) за десертното грозје се пресметува процентот за изгубениот принос на кој дополнително се додаваат 10 (десет) процентни поени за изгубен квалитет.

Пример: Ако при процена на штета се утврди дека изгубениот принос изнесува 20%, конечната процена за изгубен квалитет ќе биде 30%.

- [2] Процентот за декласирање од I во II класа или од I во III класа се определува од количината на приносот кој е намален за целосно уништените плодови (тотална штета).
- [3] Утврдениот процент на уништени плодови и процентот одреден при декласирањето, претставува вкупна штета за пресметка на надоместокот од осигурување.
- [4] Ако декласирањето опфаќа 5% или помалку од приносот од I класа на квалитет, тогаш штетата не се надоместува.

член 8: примена на општите услови за осигурување на посеви и плодови

- [1] За осигурувањата склучени согласно овие Посебни услови се применуваат и Општите услови за осигурување на посеви и плодови, доколку не се во спротивност со Посебните услови.

член 9: важност на условите

- [1] Овие Посебни услови стапуваат во сила од денот на нивното донесување, а ќе се применуваат од 01.02.2018 година.